

Globaalit teollisuuden muutosajurit

Päättäjien 31. Metsäakatemia
Suvi Anttila - Indufor Oy

14.9.2011

Copyright © 2011 Indufor Oy

Indufor ...forest intelligence

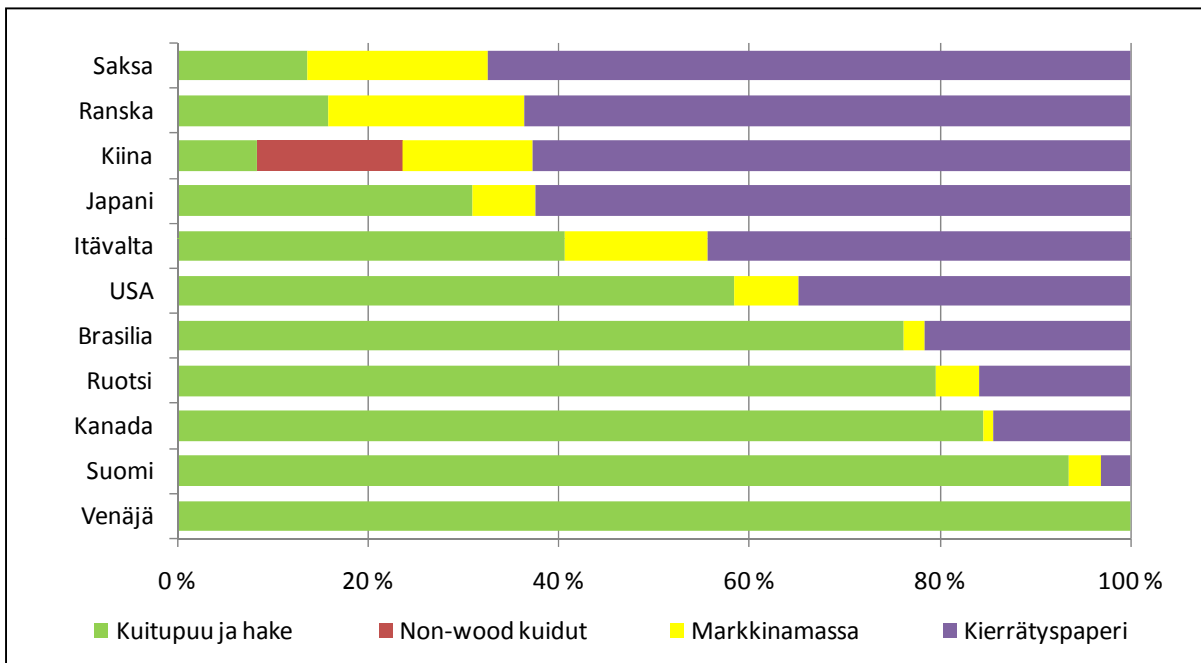
Sisällys

- Taustaa
 - Raaka-aine
 - Markkinakehitys
 - Metsäteollisuusinvestoinnit
 - Globaalit trendit
 - Globaalien trendien vaikutus metsäteollisuuteen
 - Kilpailuedut ja haasteet – Länsimaat
 - Kilpailuedut ja haasteet – Brasilia
 - Kilpailuedut ja haasteet – Kiina
 - Vaikutus metsäteollisuuden investointeihin
 - Pohjoisen metsäteollisuuden kilpailukyky
 - Massa- ja paperiteollisuuden tuotannon ja tuottavuuden vuotuinen muutos tärkeimmissä kilpailijamaissa vuosina 2006 - 2010
-

Raaka-aine

Esimerkkimaiden raaka-ainepohja (massa ekvivalenttina)

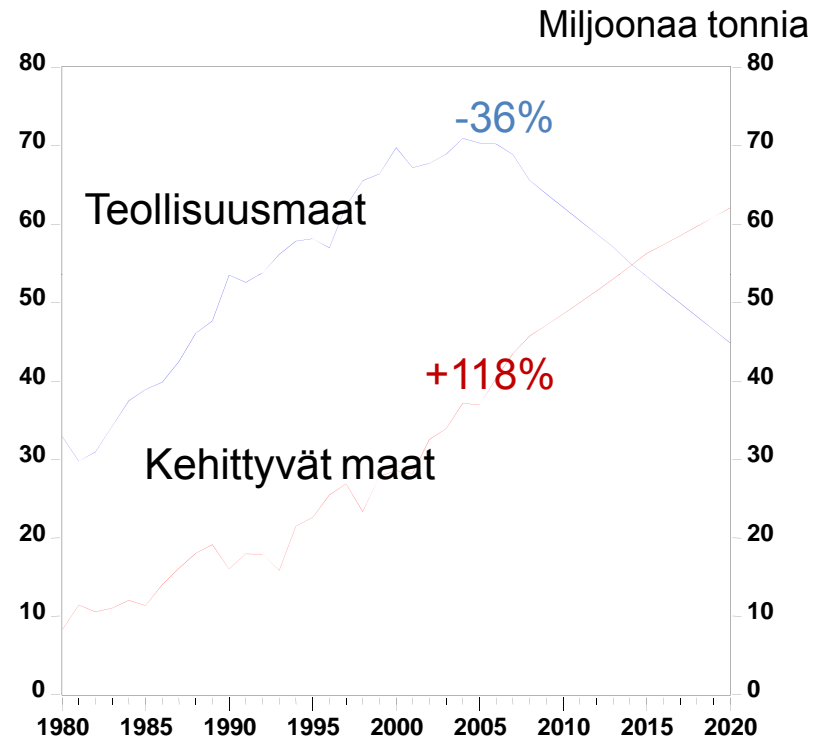
- 390 miljoonan paperi- ja kartonkitonnin tuotannon raaka-aineeksi tarvitaan noin 365 miljoonaa tonnia kuitua.
- Globaalisti puolet tästä määrästä on primäärikuitua ja puolet kierrätyskuitua.
- Kierrätyskuitu on tärkeä raaka-ainelähde erityisesti Keski-Euroopassa ja Aasiassa (Kiinassa).

Markkinakehitys

- Paperin ja kartongin per capita kulutus on Pohjois-Amerikassa noin 200 kg, Länsi-Euroopassa 180 kg, Kiinassa 70 kg ja Etelä-Amerikassa 50kg.
- Kulutus on saturoitunut tai jo laskeva länsimaissa ja Japanissa. Kasvumarkkinoilla, esim. Kiinassa ja Intiassa, vuotuinen kasvu on 4 - 8 % vuodessa.
- Kasvumarkkinoilla kulutus ei kuitenkaan jakaudu tasaisesti, keskiluokan paperinkulutus lähenee länsimaista tasoa, sadat miljoonat ihmiset eivät kuluta paperia juuri lainkaan.
- Kuluttajien ajankäyttö ja tottumusten muutos ohjaa mainontaa ja asiasisältöä sähköisiin viestimiin ja vähentävät paino- ja kirjoituspapereiden kulutusta.
- Tavaroita tuotetaan ”halpamaissa” ja kulutetaan globaalisti, mikä johtaa pakkausmateriaalien kulutuksen kasvuun. Kuitupohjaiset pakkausmateriaalit menestyvät kilpailussa hyvin.

Paino- ja kirjoituspaperin kysynnän ja tarjonnan kehitys 1980 - 2020

Lähteet: Hetemäki & Hänninen 2009; Metsäntutkimuslaitos

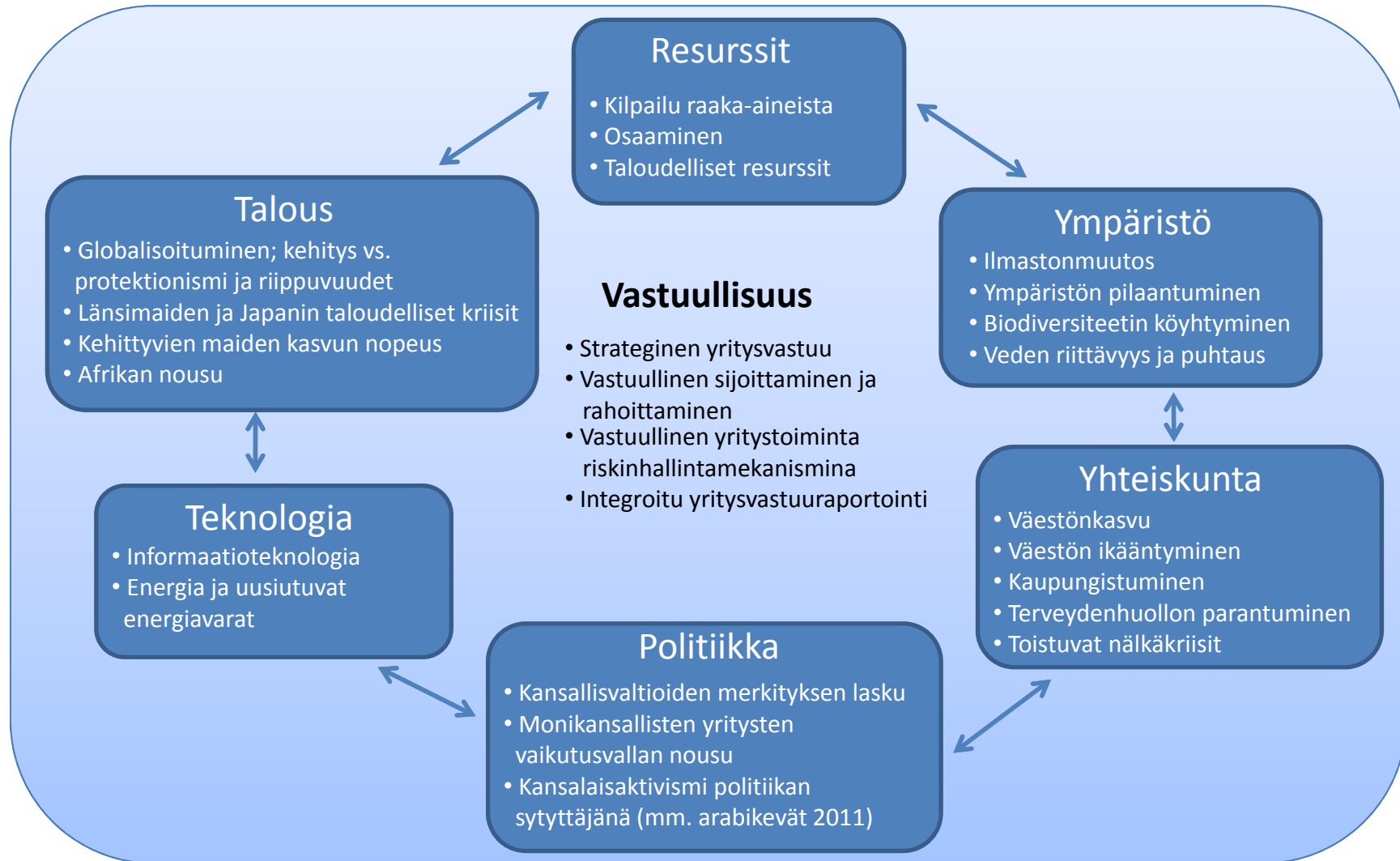

Metsäteollisuusinvestoinnit

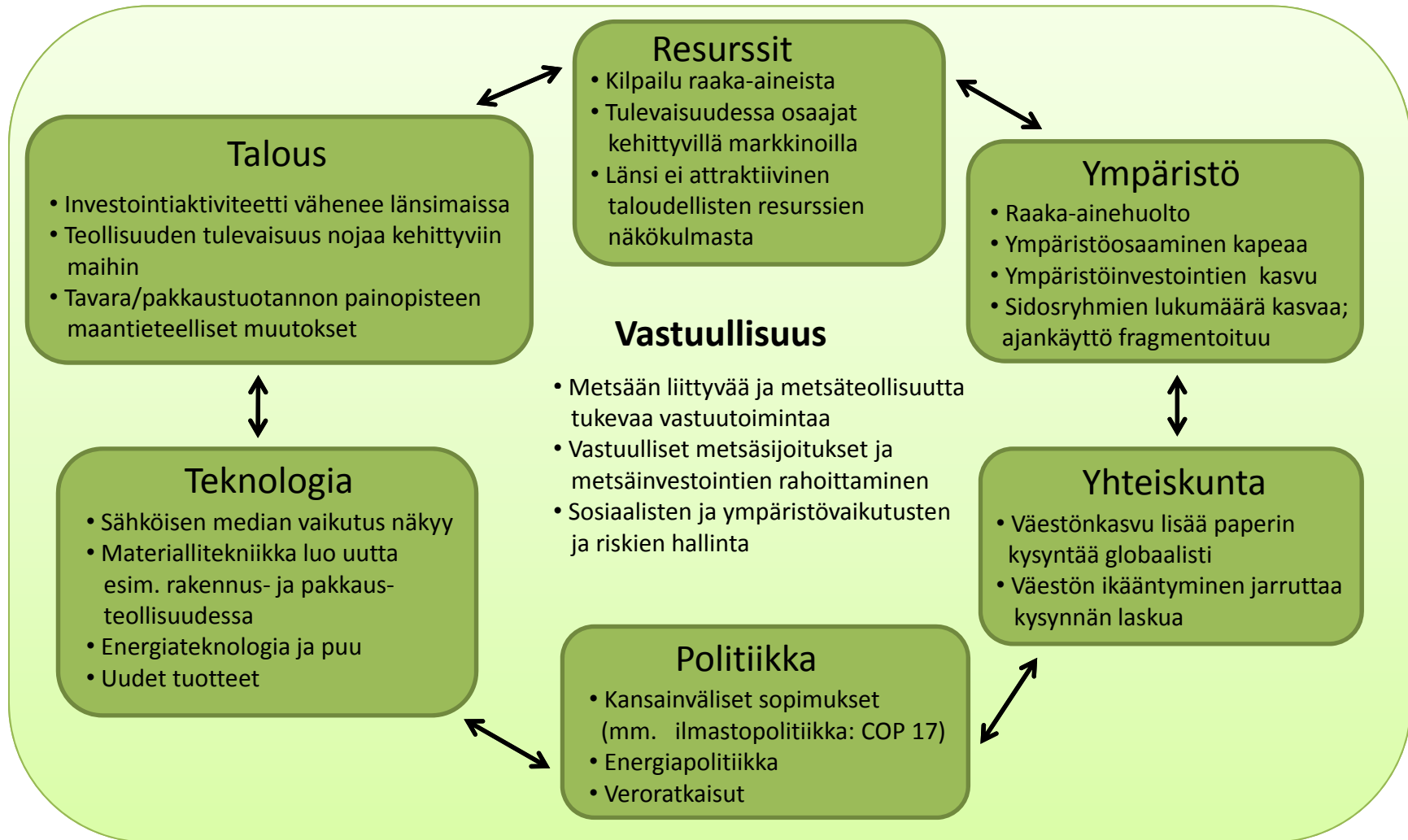
- Metsäteollisuuden uusinvestoinnit keskittyvät kehittyville alueille, teollisuusmaissa keskitytään kilpailukykyisempien laitosten uudistamiseen ja ylläpitämiseen.
- Investoinnit uusiin tuotteisiin tulevat kasvamaan, mutta ovat marginaalisia verrattuna perinteisen mekaanisen ja kemiallisen metsäteollisuuden ylläpitoinvestointeihin.
- Uusia sellutehtaita on rakennettu vuosien 2005 - 2010 välisenä aikana Brasiliaan, Uruguayhin, Kiinaan ja Indonesiaan. Uutta kapasiteettia on tullut markkinoille yli 7 miljoonaa tonnia.
- Etelä-Amerikassa uuden sellutehdasinvestoinnin koko on noin 1,5 miljoonaa tonnia ja investointi yli 1 mrd. Euroa. Kiinassa investoinnit ovat olleet 0.7 miljoonan tonnin tasoa, näiden projektien kustannuksia ei useinkaan julkisteta.
- Yksin Euroopasta on suljettu yli 3 miljoonaa tonnia sellukapasiteettia. Suljettujen tehtaiden keskip koko on ollut noin 400 000 tonnia.
- Paperin- ja kartongin tuotantokapasiteettia on rakennettu lähinnä Kiinaan, missä vuosina 2005 - 2010 kapasiteetti on Kiinassa lisääntynyt noin 40 miljoonalla tonnilla. Euroopassa on investoitu lähinnä kierrätyskuitupohjaisten pakkausmateriaalien tuotantoon.
- Euroopan paperin ja kartongin tuotantokapasiteetti on laskenut noin 6 miljoonalla tonnilla. Suljettujen tehtaiden keskip koko on ollut noin 200 000 tonnia.

Globaalit trendit

Globaalien trendien vaikutus metsäteollisuuteen

Kilpailuedut ja haasteet - Länsimaat

Mahdollisuudet

- Markkinat ovat suuret, vaikka eivät kasva.
- Venäjän ja Itä-Euroopan maiden potentiaali.
- Riskisijoittajien kiinnostus teollisuuteen hieman elpymässä.
- Vakiintunut toimintaympäristö.

Haasteet

- Taantuvilla markkinoilla vain kilpailukykyisimmät yksiköt pärjäävät.
- Tarjonta ylittää kysynnän ja tuotteiden viennin kilpailukyky alueen ulkopuolella heikko.
- Puulle ja kierrätyskuidulle on ottajia; metsäteollisuus, energiateollisuus, vienti alueen ulkopuolelle (Kiina-ilmiö).
- Kauppavirtojen kääntyminen Aasiasta Eurooppaan ja USA:han käynnissä.
- Teollisuuden rakennemuutos jatkuu ja on kallista.
- Tehtaiden sulkemiset ja sitä seuraava työttömyys ja tyytymättömyys.

Kilpailuedut ja haasteet - Brasilia

Mahdollisuudet

- Brasilia-Kiina -akseli toimii
- Maassa vahva poliittinen tuki sellu- ja paperiteollisuudelle
- Hyvät tuotto-odotukset
- Vakiintuneempi toimintaympäristö kuin Kiinassa
- Lain täytäntöönpano (law enforcement) paranemassa
- Vahvasti kasvavat kotimarkkinat paperille
- Rahoittajat kriittisiä, mutta silti yhtään hanketta ei ole jäänyt toteuttamatta pääoman puutteen takia
- Työvoima on edullista

Haasteet

- Lainsäädäntö muuttuu
- Maanomistus herkkä teema (mm. vahva maattomien liike; hallitus asettanut maalle tiukat tuotantovaatimukset)
- Poliittiset intressit: ulkomaalaisuus vs. kotimaisuus
- Tiukat vaatimukset yrityksille sosiaalisessa ja ympäristövastuussa
- Uudet investoinnit epäedullisissa paikoissa
- Eucalyptus-monoviljelmien sosiaaliset ja ympäristöhaasteet
- Inflaatio ja valuuttakurssikehitys

Kilpailuedut ja haasteet - Kiina

Mahdollisuudet

- Keskusjohtoisen hallinnon tavoitteet kunnianhimoisia ja selkeitä
- Rakentaminen, paperin- ja pakkausmateriaalien kulutus edelleen voimakkaassa kasvussa; virallinen ennuste 8 % / vuosi
- Investoinneille helppo löytää rahoitusta
- Kiinassa toimitaan kiinalaisten ehdoilla

Haasteet

- Hallinnon hajauttaminen provinssitasolle vaikeuttaa asioiden hoitoa
- Raaka-aineen hankinta vahvasti tuonnin varassa. Yli 80 % puukuidusta ja 40 % kierrätyskuidusta tuotua.
- Ihmisoikeuskysymykset, työntekijöiden oikeudet ja hyvinvointi
- Kaupungin ja maaseudun välinen elintasokuilu ja sen heijastusvaikutukset
- Inflaatio ja valuuttakurssikehitys
- Kiinassa toimitaan kiinalaisten ehdoilla

Vaikutus metsäteollisuuden investointeihin

- Uusinvestoinnit suuntautuvat selkeästi kasvualueille, mm. Aasiaan ja Etelä-Amerikkaan.
- Venäjällä on nousemassa muutamia uusia ja aktivoitumassa vanhoja projekteja. Toteutuminen vaatii edelleen aikaa.
- Suomessa investoidaan tuotantokoneiston uudistamiseen ja ylläpitoon arvion mukaan noin 1 mrd euroa vuosittain.
- Investoitaessa kehittyville markkinoille riskiportfolio muuttuu, kun investointien sosiaaliset, poliittiset ja ympäristöriskit kasvavat. Tämän seurauksena myös investointikustannukset nousevat.

Pohjoisen metsäteollisuuden kilpailukyky (1/3)

- Pohjoisen/Suomen kilpailukyky Euroopan markkinoilla on heikentynyt tuotannontekijöiden kallistuessa ja tuottavuuden kasvun hiipuesssa.
- Kilpailukyky tuotteissa, joissa pystytään yhdistämään raaka-aine-, teknologia- ja markkinaosaamista, on hyvä. Esimerkkinä nestepakkauskartonki ja korkeatasoiset pakkausmateriaalit.
- Tuottavuuden kehityksellä on perinteisesti ollut vahva korrelaatio tuotannon muutoksen kanssa.

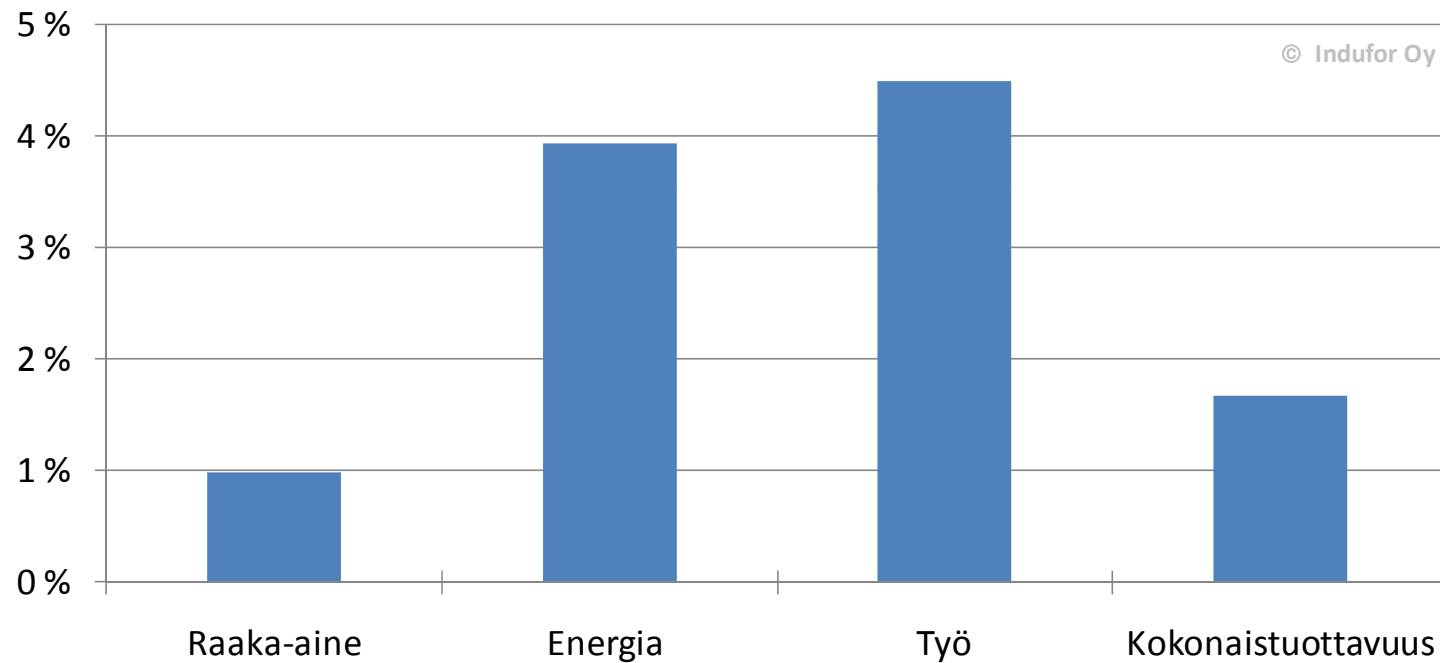
Pohjoisen metsäteollisuuden kilpailukyky (2/3)

- Metsäteollisuuden suurin haaste onkin säilyttää positiivinen tuottavuuskehitys tuotannon laskiessa saturoituneilla markkinoilla.
- Suomessa tehtyjen sopeutustoimien myötä tässä näytetään kuitenkin onnistuneen kohtalaisen hyvin ja meillä esim. työn kustannukset ovat nousseet 1.5 % vuodessa ajanjaksolla 2006 - 2010, kun kehittyvissä kilpailijamaissa työkustannusten vuotuinen nousu on ollut 7 - 17 %.
- Rakennemuutoksen toteuttamisen myötä on mahdollista, että tuottavuuskehitys pystytään ylläpitämään myös tulevaisuudessa.

Pohjoisen metsäteollisuuden kilpailukyky (3/3)

Suomen paperiteollisuus Kokonaistuottavuuden vuotuinen muutos 2006-2010

Massa- ja paperiteollisuuden tuotannon ja tuottavuuden vuotuinen muutos tärkeimmissä kilpailijamaissa vuosina 2006-2010

